

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
правового регулювання економіки
Протокол № 1 від 1.09.2025 р

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛЮ

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)

Галузь знань **D Бізнес, адміністрування та право**
Спеціальність **D8 Право**
Освітній рівень **Перший (бакалаврський)**
Освітня програма **Право**

Статус дисципліни **обов'язкова**
Мова викладання, навчання та оцінювання **українська**

Розробник : к.ю.н., доцент
д.ю.н., доцент

Підписано КЕИ

Юрій ШИНКАРЬОВ
Ангела СТАЦАК

Завідувач кафедри
правового регулювання економіки

Юрій ШИНКАРЬОВ

Гарант програми

Олександр ЛИСЯК

Харків
2025

ВСТУП

Актуальність навчальної дисципліни та її необхідність та роль у підготовці фахівців. Вивчення загальної частини кримінального права є обов'язковим для кожного здобувача вищої освіти у галузі права, оскільки отримати вищу освіту без здобуття знань та навичок у сфері кримінального права- неможливо. Неможливо засвоїти і особливості притягнення до кримінальної відповідальності за вчинення конкретних правопорушень без засвоєння основних інститутів і принципів кримінального права. В процесі вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти отримує комплекс знань в межах сучасної доктрини кримінального права та практичні навички ведення правозастосовчої діяльності в межах застосування окремих інститутів загальної частини кримінального права та кваліфікації кримінальних правопорушень. Вивчення даного курсу передбачає не тільки засвоєння положень доктрини сучасного кримінального права, а й різноманітних теоретичних положень, що є дискусійними, новими та прогресивними.

Метою дисципліни викладання навчальної дисципліни «Кримінальне право. Загальна частина» є формування у здобувачів вищої освіти розвинутої системи теоретичних знань про основні положення та інститути загальної частини кримінального права України, забезпечення оволодіння практичними вміннями щодо розв'язання складних життєвих ситуацій із застосуванням норм чинного кримінального права України.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- засвоєння здобувачами вищої освіти нормативного визначення основних понять кримінального права;
- ознайомлення здобувачів із найважливішими інститутами Загальної частини Кримінального Кодексу України;
- ознайомлення з основними засадами кримінальної відповідальності та покарання;
- ознайомлення здобувачів із розумінням складу кримінального правопорушення, їх елементів та ознак;
- опанування здобувачами основних досягнень сучасної кримінально-правової науки;
- набуття навичок самостійного здійснення кваліфікації кримінальних правопорушень.

Предметом навчальної дисципліни є сучасна теорія кримінального права та правові норми, що містяться у чинному Кримінальному кодексі України.

Об'єкт навчальної дисципліни є кримінально правові відносини що складаються у процесі застосування кримінально-правових норм.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
РН1.	ЗК1. ЗК2. ЗК4. ЗК7. ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК 12, СК7, СК8. СК12, СК 16
РН3.	ЗК6, СК9.
РН5.	ЗК1, ЗК2, ЗК4, ЗК 13, СК7, СК11, СК15.
РН6.	ЗК1, ЗК2, ЗК4, ЗК8, СК11, СК12, СК13.
РН 9	ЗК3, ЗК13,
РН12.	ЗК3. ЗК4. СК12. СК15.
РН15.	ЗК6, СК10.
РН18.	ЗК3, ЗК 16, СК7. СК8.
РН19.	ЗК1. ЗК2. ЗК4. СК11.
РН20.	ЗК1. ЗК2. СК11. СК12.

де, РН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин

РН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю

РН6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

РН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

РН12. Донести до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

РН15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

РН18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи

РН19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів

РН20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної

діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми

ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Кримінальне правопорушення

Тема 1. Поняття, принципи, завдання, система кримінального права України. Зв'язок кримінального права з іншими галузями права. Наука кримінального права, судова практика з кримінальних справ.

Загальні та специфічні ознаки кримінального права, його предмет і метод правового регулювання. Визначення кримінального права як галузі права. Загальна характеристика Кримінального кодексу України. Завдання, функції і принципи кримінального права. України. Загальна частина Кримінального права та її структура, взаємодія з Особливою частиною Кримінального права. Наука кримінального права, її зміст та значення. Судова практика з кримінальних справ.

Тема 2. Кримінальна відповідальність та її підстава.

Поняття кримінальної відповідальності, як виду юридичної відповідальності. Наукові підходи до визначення поняття кримінальної відповідальності та її видів. Ознаки кримінальної відповідальності. Кримінально-правові відносини, їх значення. Моменти виникнення та припинення реалізації кримінальної відповідальності. Види кримінальної відповідальності.

Підстава кримінальної відповідальності: правовий та філософський аспекти. Фактична та юридична сторони підстави кримінальної відповідальності.

Форми реалізації кримінальної відповідальності: покарання; звільнення від покарання та його відбування, обмежувальні, заходи інші заходи кримінально-правового характеру.

Тема 3. Закон України про кримінальну відповідальність.

Поняття закону про кримінальну відповідальність. Закон про кримінальну відповідальність як єдине джерело кримінального права. Структура Кримінального кодексу України. Диспозиції і санкції. Види диспозицій: проста, описова, бланкетна, відсилочна, змішана (комбінована). Види санкцій: відносно-визначені, альтернативні, їх різновиди.

Тема 4. Чинність закону про кримінальну відповідальність.

Поняття чинності (дії) кримінального закону: дія в часі і просторі. Визначення поняття «час вчинення кримінального правопорушення». Підстави набрання та втрати чинності законом про кримінальну відповідальність. Зворотна дія закону про кримінальну відповідальність. Поняття та види більш м'якого та більш суворого закону про кримінальну відповідальність. Межі зворотної дії закону про кримінальну відповідальність.

Принципи чинності закону у просторі: територіальний, громадянства, універсальний (космополітичний). Визначення поняття «територія України».

Екстрадиція осіб, які вчинили кримінальні правопорушення на території України: підстави та порядок.

Тема 5. Кримінальне правопорушення, його поняття та ознаки.

Класифікація кримінальних правопорушень.

Визначення поняття кримінального правопорушення, його ознаки та місце в системі правопорушень. Формальний, матеріальний та формально-матеріальний підхід до визначення його поняття. Їх сутність. Поняття кримінального правопорушення в ч.1 ст.11 Кримінального кодексу України. Ознаки кримінального правопорушення. Критерії відмежування кримінального правопорушення від інших правопорушень та від правомірної поведінки. Класифікація кримінального правопорушення та його види. Поняття кримінального проступку. Поняття злочину. Класифікація кримінальних правопорушень залежно від ступеня тяжкості. Злочини нетяжкі, тяжкі та особливо тяжкі. Малозначність діяння.

Тема 6. Склад кримінального правопорушення.

Поняття складу кримінального правопорушення, його ознаки та види. Елементи кримінального правопорушення як явища реальної дійсності: об'єкт, суб'єкт, об'єктивна та суб'єктивна сторона. Ознаки складу кримінального правопорушення, які характеризують об'єкт, об'єктивну сторону, суб'єкт, суб'єктивну сторону кримінального правопорушення. Об'єкт кримінального правопорушення. Об'єктивна сторона складу кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення.

Тема 7. Об'єкт та предмет кримінального правопорушення.

Поняття об'єкту кримінального правопорушення, його кримінально-правове значення. Теорії про об'єкт кримінального правопорушення у науці кримінального права. Суспільні відносини як об'єкт кримінального правопорушення. Інші наукові підходи до розуміння об'єкту кримінального правопорушення. Об'єкт кримінального правопорушення і об'єкт кримінально-правової охорони: сутність та значення. Класифікація об'єктів кримінального правопорушення. Загальний об'єкт кримінального правопорушення. Поняття родового (спеціального) об'єкта кримінального правопорушення. Значення родового об'єкта кримінального правопорушення. Поняття безпосереднього об'єкту кримінального правопорушення. Основний і додатковий (обов'язковий та факультативний) безпосередні об'єкти кримінального правопорушення. Поняття предмету кримінального правопорушення. Проблемні питання визначення місця предмету кримінального правопорушення в структурі складу кримінального

правопорушення. Відмінність предмета від об'єкта кримінального правопорушення.

Тема 8. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення.

Поняття об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Обов'язкові та факультативні ознаки об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.

Суспільно-небезпечне діяння як обов'язкова ознака об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Поняття та ознаки дії та бездіяльності в кримінальному праві. Умови настання кримінальної відповідальності за бездіяльність.

Поняття та значення непереборної сили, фізичного і психічного примусу у вирішенні питання про можливість настання кримінальної відповідальності.

Суспільно небезпечні наслідки як ознака об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення: поняття, види, значення.

Причинний зв'язок і його значення в кримінальному праві. Види причинного зв'язку.

Факультативні ознаки об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення: спосіб, місце, час, знаряддя, засоби і обстановка вчинення кримінального правопорушення, їх кримінально –правове значення.

Тема 9. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Поняття та ознаки суб'єкта кримінального правопорушення в кримінальному праві України. Співвідношення понять «суб'єкт кримінального правопорушення», «особа, яка вчинила суспільно-небезпечне діяння», «особа винного».

Поняття та ознаки загального суб'єкту кримінального правопорушення. Фізична особа як суб'єкт кримінального правопорушення. Юридична особа як суб'єкт кримінального правопорушення.

Вік, з якого може наставати кримінальна відповідальність, його види. Правила встановлення віку суб'єкта кримінального правопорушення. Види кримінальних правопорушень, відповідальність за вчинення яких настає з 14 років. Осудність як обов'язкова ознака суб'єкту кримінального правопорушення. Поняття неосудності та її критерії: медичний та юридичний. Обмежена осудність та її значення. Спеціальний суб'єкт кримінального правопорушення, його поняття та класифікація. Службова особа як спеціальний суб'єкт кримінального правопорушення.

Тема 10. Суб'єктивна сторона складу кримінального правопорушення.

Поняття, ознаки і значення суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Поняття вини у кримінальному праві України. Форми вини. Поняття умислу і його види: прямий, непрямий. Інтелектуальний та вольовий

моменти умислу. Відмінність прямого умислу від непрямого. Заздалегідь обдуманий умисел та умисел, що виник раптово. Конкретизований та неконкретизований умисли. Альтернативний умисел. Поняття необережності та її види: кримінальна протиправна самовпевненість та кримінальна протиправна недбалість. Кримінальна протиправна самовпевненість: інтелектуальний і вольовий моменти. Відмінність кримінальної протиправної самовпевненості від непрямого умислу. Кримінальна протиправна недбалість: її об'єктивний та суб'єктивний критерії. Складна вина: подвійна (змішана) форма вини, її значення. Факультативні ознаки суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення: мотив і мета злочину, їх види та значення. Помилка в кримінальному праві та її види: юридична та фактична.

Тема 11. Стадії вчинення кримінального правопорушення.

Поняття і види стадій вчинення кримінального правопорушення. Поняття закінченого кримінального правопорушення. Поняття і види незакінченого кримінального правопорушення. Поняття готування до кримінального правопорушення, його об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Види готування. Поняття замаху на кримінальне правопорушення, його об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Види замаху на кримінальне правопорушення. Кримінальна відповідальність за незакінчене кримінальне правопорушення. Добровільна відмова. Дійове каяття при вчиненні кримінального правопорушення: поняття і види. Відмінність дійового каяття від добровільної відмови.

Тема 12. Співучасть у кримінальному правопорушенні.

Поняття співучасті у кримінальному правопорушенні. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки співучасті. Види співучасників. Форми співучасті. Спеціальні питання відповідальності за співучасть.

Тема 13. Множинність кримінальних правопорушень.

Множинність кримінальних правопорушень, її складові елементи та види: повторність, сукупність та рецидив. Одиначне кримінальне правопорушення та повторність кримінальних правопорушень. Одиначне кримінальне правопорушення як складовий елемент множинності кримінальних правопорушень. Види одиначних кримінальних правопорушень: прості та ускладнені (триваючі, продовжувані та складені кримінальні правопорушення). Повторність кримінальних правопорушень та її ознаки. Види повторності: фактична повторність та рецидив. Сукупність кримінальних правопорушень та її ознаки. Види сукупності кримінальних правопорушень: ідеальна та реальна сукупність. Відмежування ідеальної сукупності від одиначного кримінального правопорушення. Реальна сукупність кримінальних правопорушень та повторність. Поняття рецидиву кримінальних правопорушень. Ознаки рецидиву. Види рецидиву: загальний та спеціальний; простий та складний; пенітенціарний; рецидив тяжких і особливо

тяжких злочинів.

Тема 14. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння.

Поняття та види обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння, передбачених Кримінальним кодексом України. Поняття, ознаки, підстави та види необхідної оборони. Затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Крайня необхідність, Фізичний або психічний примус. Виконання законного наказу або розпорядження. Виправданий ризик. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально протиправної діяльності. Виконання обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

Тема 15. Звільнення від кримінальної відповідальності.

Поняття звільнення від кримінальної відповідальності. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку зі зміною обстановки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності. Амністія та помилування.

Змістовий модуль 2. Покарання

Тема 16. Поняття та ознаки покарання. Цілі покарання.

Поняття і ознаки покарання. Цілі покарання: кара, виправлення засуджених, загальна та спеціальна превенція.

Тема 17. Система та види покарань.

Поняття і ознаки системи покарань. Поняття і значення класифікації покарань: за порядком призначення, за суб'єктом та за строком. Основні покарання. Громадські роботи. Виправні роботи. Службові обмеження для військовослужбовців. Пробаційний нагляд. Арешт. Обмеження волі. Тримання у дисциплінарному батальйоні військовослужбовців. Позбавлення волі на певний строк. Довічне позбавлення волі. Додаткові покарання. Позбавлення військового спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу. Конфіскація майна. Покарання, що можуть призначатися і як основні, і як додаткові. Штраф. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю. Обчислення строків покарання.

Тема 18. Призначення покарання.

Принципи призначення покарання. Загальні засади призначення покарання. Призначення покарання у межах, встановлених у санкції статті

Особливої частини КК, що передбачає відповідальність за вчинене кримінальне правопорушення. Призначення покарання відповідно до положень Загальної частини КК. Призначення покарання враховуючи ступінь тяжкості вчиненого кримінального правопорушення, особу винного та обставин, що пом'якшують та обтяжують покарання. Призначення покарання враховуючи необхідність і достатність покарання для виправлення особи та запобігання нових кримінальних правопорушень. Загальна характеристика та значення обставин, що пом'якшують і обтяжують покарання, їх види та характеристика. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом. Призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень. Призначення покарання за сукупністю вироків.

Тема 19. Звільнення від покарання та його відбування.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років. Звільнення від покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким видом покарання. Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років. Звільнення від покарання за хворобою. Звільнення від відбування покарання у зв'язку з прийняттям уповноваженим органом рішення про передачу засудженого для обміну як військовополоненого. Звільнення від покарання на підставі Закону України про амністію або акта про помилування.

Тема 20. Судимість. Погашення та зняття судимості.

Поняття та правові наслідки судимості. Ознаки судимості. Виникнення та припинення судимості. Способи припинення судимості. Погашення судимості. Переривання строку погашення судимості. Зняття судимості.

Тема 21. Інші заходи кримінально-правового характеру.

Поняття та мета примусових заходів медичного характеру та підстави їх застосування. Примусове лікування. Спеціальна конфіскація, підстави та випадки застосування. Підстави для застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру. Юридичні особи, до яких застосовуються заходи кримінально-правового характеру. Види заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються до юридичних осіб (штраф, конфіскація майна, ліквідація).

Перелік практичних (семінарських) занять / завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2

Таблиця 2

Перелік практичних (семінарських) занять / завдань

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1. Завдання 1.	Загальна частина кримінального права, її зміст та значення
Тема 2. Завдання 2	Кримінальна відповідальність та її підстава
Тема 3.Завдання 3.	Закон України про кримінальну відповідальність
Тема 4. Завдання 4.	Чинність закону України про кримінальну відповідальність
Тема 5. Завдання 5.	Кримінальне правопорушення, його поняття та ознаки
Тема 6. Завдання 6..	Склад кримінального правопорушення
Тема 7. Завдання 7.	Об'єкт та предмет кримінального правопорушення
Тема 8. Завдання 8.	Об'єктивна сторона кримінального правопорушення
Тема 9. Завдання 9.	Суб'єкт кримінального правопорушення
Тема 10. Завдання 10.	Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення
Тема 11. Завдання 11.	Стадії вчинення кримінального правопорушення
Тема 12. Завдання 12.	Співучасть у кримінальному правопорушенні
Тема 13. Завдання 13.	Множинність кримінальних правопорушень
Тема 14. Завдання 14	Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння
Тема 15. Завдання 15.	Звільнення від кримінальної відповідальності
Тема 16. Завдання 16.	Поняття та ознаки покарання
Тема 17. Завдання 17.	Система та види покарань
Тема 18. Завдання 18.	Призначення покарання
Тема 19. Завдання 19.	Звільнення від покарання та його відбування
Тема 20. Завдання 20.	Інститут судимості
Тема 21. Завдання 21.	Інші заходи кримінально-правового характеру

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл.3

Таблиця 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1.	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання домашнього завдання
Тема 2.	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання домашнього завдання.

Тема 3.	Вивчення лекційного матеріалу Виконання домашнього завдання.
Тема 4.	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання домашнього завдання.
Тема 5.	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання домашнього завдання. Написання модульної контрольної роботи
Тема 6.	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання домашнього завдання
Тема 7.	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання домашнього завдання.
Тема 8.	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання домашнього завдання
Тема 9.	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання домашнього завдання. Написання модульної контрольної роботи
Тема 10.	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання домашнього завдання
Тема 11.	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання домашнього завдання..
Тема 12.	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання домашнього завдання..
Тема 13.	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання домашнього завдання
Тема 14.	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання домашнього завдання.
Тема 15.	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання домашнього завдання. Написання модульної контрольної роботи
Тема 16.	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання домашнього завдання
Тема 17.	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання домашнього завдання.
Тема 18.	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання домашнього завдання..
Тема 19.	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання домашнього завдання
Тема 20.	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання домашнього завдання
Тема 20.	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання домашнього завдання. Виконання індивідуального науково-дослідного завдання
Тема 21.	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання домашнього завдання. Написання модульної контрольної роботи .

Кількість годин лекційних, практичних (семінарських) занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів навчання, як:

Словесні (лекція, лекція-діалог (Тема 1-21), проблемна лекція (Тема 1-21).
Практичні (практична робота (Тема 1-21, Творчі роботи здобувачів (Теми 11, 17).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних та практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача

вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів:

Третій семестр форма контролю - залік.

Максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума – 60 балів.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: виконання практичних завдань (до 5 балів за кожне, загалом до 45 балів); перевірка успішності виконання творчої роботи (реферату - максимально 15 балів); модульні контрольні роботи, що проводиться 2 рази за семестр (максимальний бал, який здобувач може отримати за кожну модульну контрольну роботу 20 балів, загалом до 40 балів).

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається

для дисциплін з формою семестрового контролю залік – сумуванням всіх балів, отриманих під час поточного контролю.

Семестровий контроль: Залік.

Четвертий семестр форма контролю - екзамен.

Поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу вищої освіти скласти іспит, – 35 балів).

Підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену, відповідно до графіку освітнього процесу.

Складання семестрового екзамену (іспиту) здійснюється під час екзаменаційної сесії.

Максимальна сума балів, яку може отримати здобувач вищої освіти під час екзамену (іспиту) - 40 балів.

Мінімальна сума, за якою екзамен (іспит) вважається складеним - 25 балів.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається:

для дисциплін з формою семестрового контролю екзамен (іспит) – сумуванням балів за поточний та підсумковий контроль.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль третій семестр: виконання практичних завдань (до 5 балів за кожне, загалом до 40 балів); перевірка успішності виконання самостійної роботи (реферату - індивідуального науково-дослідного завдання – у кількості 2 шт. - максимально 5 балів за кожне завдання загалом до 10 балів); модульні контрольні роботи, які включає тестові завдання та практичні ситуації, що проводиться 2 рази за семестр (максимальний бал, який здобувач може отримати за кожну модульну контрольну роботу 5 балів, загалом до 10 балів).

Семестровий контроль: Екзамен (40 балів).

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

Приклад екзаменаційного білета та критерії оцінювання для навчальної

дисципліни.

ПРИКЛАД ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Спеціальність D8 «Право»

Освітня програма «Право»

Навчальна дисципліна «Кримінальне право. Загальна частина»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1.

ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА

I ТЕСТИ (макс. 20 балів):

1. Які види чинності передбачає КК України:

- а) часову, галузеву, міжгалузеву;
- б) у часі та у просторі;
- в) просторову, постійну, уніфіковану.
- г) інформаційну, змістовну.

2. У яких випадках кримінальне правопорушення вважається вчиненим на території України:

- а) якщо його було почато, продовжено, закінчено або припинено на території України;
- б) якщо його виконавець діяв на території України;
- в) якщо хоча б один зі співучасників діяв на території України;
- г) варіанти а, б і в.

3. Визначення поняття кримінального правопорушення у КК України є:

- а) формальним;
- б) матеріальним;
- в) процесуальним;
- г) формально-матеріальним.

4. Поняття «діяння» охоплює:

- а) дію і бездіяльність;
- б) дію, бездіяльність, наслідки;
- в) дію, бездіяльність, наслідки, причинний зв'язок;
- г) активну дію.

5. Вкажіть склади кримінальних правопорушень за конструкцією:

- а) основні, кваліфіковані, формальні;
- б) матеріальні, прості, складні;
- в) матеріальні, формальні, усічені;

г) формально-матеріальні і акцентовані.

6. Сукупність всіх суспільних відносин, які охороняються законом про кримінальну відповідальність, є ... об'єктом .

- а) родовим;
- б) видовим;
- в) загальним;
- г) безпосереднім

7. Обов'язковими ознаками об'єктивної сторони кримінального правопорушення з формальним складом є:

- а) діяння та його наслідки;
- б) діяння, його наслідки та причинний зв'язок;
- в) діяння;
- г) суспільно-небезпечні наслідки.

8. Загальним віком кримінальної відповідальності є:

- а) 16 років;
- б) 18 років;
- в) 14 років;
- г) 21 рік.

9. Факультативними ознаками суб'єктивної сторони злочину є:

- а) вина;
- б) мотив та мета;
- в) вина та мотив;
- г) емоційний стан.

10. Визначте види умисних вбивств:

- а) прості, ускладнені, складні, одиничні;
- б) умисні, необережні, з подвійною форою вини;
- в) з обтяжуючими обставинами, з пом'якшуючими обставинами та без таких обставин;
- г) прості, з обтяжуючими обставинами та з особливо обтяжуючими обставинами.

II ВІДКРИТІ ПИТАННЯ (макс. 5 балів)

1. Поняття та ознаки Співучасті.
2. Загальні засади призначення кримінального покарання.

III ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ (макс. 15 балів)

Громадянин Затулкін влітку 2021 року віддав громадянину Ревіну 5000 дол.

США, маючи намір купити в нього дачу. Однак угода не була укладена, а Ревін, повернувши частину грошей, решту віддати відмовився, аргументувавши це тим, що він поніс витрати на оформлення необхідних для угоди докуменетів.

Чи є в діях Ревіна ознаки кримінального правопорушення?

Затверджено на засіданні кафедри правового регулювання економіки протокол № __ від «__» _____ 20__ р.

Екзаменатор: к.ю.н., доц. Шинкарьов Ю.В.

Зав. кафедрою : к.ю.н., доц Шинкарьов Ю.В.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ РОБІТ

Екзаменаційний білет включає 10 тестів, одне відкрите питання та одне практичне завдання. Кожне з завдань оцінюється певною кількістю балів, відповідно до рівня їх складності. Сумарна кількість балів складає 40 балів.

Тести.

Вірна відповідь на тестове питання оцінюється в **2 бали**. Максимальна кількість балів – **20**

Відкрите питання.

Максимальна оцінка завдання - 5 балів, із них:

5 балів передбачає високий рівень знань і навичок: відповідь повна, логічна з елементами самостійності; вдало використовується вивчений матеріал при наведенні прикладів; відповідь підкріплюється посиланнями на додаткову літературу.

4 бали передбачає досить високий рівень знань і навичок: відповідь логічна, містить деякі неточності при формулюванні узагальнень, наведенні прикладів; наявні труднощі при формулюванні узагальнюючих висновків, слабке знання додаткової літератури.

3 бали передбачає наявність знань лише основної літератури, здобувач відповідає по суті на питання і в загальній формі розбирається в матеріалі, але відповідь неповна і містить неточності, порушується послідовність викладання матеріалу, виникають труднощі, застосовуючи знання при наведенні прикладів.

2 бали передбачає неповні знання здобувача основної літератури; здобувач лише в загальній формі розбирається в матеріалі, відповідь неповна і неглибока; недосить правильні формулювання, порушується послідовність викладення матеріалу, виникають труднощі при наведенні прикладів.

1 бал ставиться, коли здобувач не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при формулюванні та висвітленні понять, на зазначене питання відповідає не по суті, робить велику кількість помилок при відповіді.

0 балів ставиться, коли здобувач не розкрив поставлене питання, не засвоїв матеріал в обсязі, достатньому для подальшого навчання.

Практичні завдання.

Практичне завдання - ситуаційне завдання (кейс) 1 шт.

Здобувачу надається життєва ситуація, а йому слід вирішити яку норму права і як саме слід застосовувати у цій ситуації.

Максимальна оцінка за виконання практичних завдань становить **15 балів**, із них:

15 - здобувач повністю володіє системними знаннями навчального матеріалу, дає абсолютно правильну аргументовану відповідь з посиланням на відповідні статті законодавства, вказуючи при цьому правильний нормативний акт/акти. Відповідь повна, логічна, містить аналіз і систематизацію. В кінці дає проаналізований та обґрунтований висновок ситуаційного завдання.

14 - здобувач повністю володіє системними знаннями навчального матеріалу, дає абсолютно правильну аргументовану відповідь з посиланням на відповідні статті законодавства, вказуючи при цьому правильний нормативний акт/акти. При вирішенні ситуаційного завдання припускається окремих незначних нечіткостей.

13 - здобувач вирішує ситуацію повністю, з посиланням на відповідні статті законодавства, вказуючи при цьому правильний нормативний акт/акти. Його відповіді в цілому правильні, логічні і достатньо обґрунтовані з незначними помилками.

12 - здобувач вирішує ситуацію неповно, з суттєвими помилками. Посилання на відповідні статті законодавства та/або вказівки на правильний нормативний акт/акти не застосовує. Висловлює у висновках лише свою думку чи своє бачення вирішення ситуаційного завдання, припускається значної кількості помилок.

10-11 - здобувач ситуацію розкриває неповно або зовсім не розкриває. Посилання на відповідні статті законодавства та/або вказівки на правильний нормативний акт/акти відсутні. Володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу, викладає його уривчастими реченнями, без відтворення окремих норм, припускається досить великої кількості грубих помилок, стикається із значними труднощами при аналізі та порівнянні різних явищ та процесів, виявляє здатність до викладення думки на елементарному рівні.

8-9 - здобувач вирішує ситуацію з посиланням на відповідні статті законодавства, вказуючи при цьому правильний нормативний акт/акти. Але висновок суперечить зазначеним нормативним актам.

6-7 - здобувач ситуацію розкриває неповно або зовсім не розкриває. Посилання на відповідні статті законодавства та/або вказівки на правильний нормативний акт/акти зазначає, але висновок робить зовсім інший, що суперечить зазначеному законодавству.

4-5 - здобувач правильно вирішити ситуацію не може. Володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих

фактів, стикається із значними труднощами при аналізі та порівнянні різних явищ та процесів.

2-3 - здобувач зазначає лише статті законодавства та/або вказівки на нормативний акт/акти, обґрунтування та визначення відповіді відсутні.

1 - здобувач не володіє навчальним матеріалом, виконати завдання не може. Висловлює свою думку без посилань на законодавство.

0 - здобувач не володіє навчальним матеріалом, виконати завдання не може.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Конституція України: Основний Закон України від 28 червня 1996 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0#Text>

2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>

3. Гришук В. К. Кримінальне право України: Загальна частина: навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, докторантів, науково-педагогічних працівників юридичних факультетів закладів вищої освіти. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 666 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/2744>.

4. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / [Харченко В. Б., Житний О. О., Орлов Ю. В. та ін.]; за заг. ред. О. М. Литвинова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2020. 428 с. – ISBN 978-966- 610-097-2. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3FMB_Pravo/Kryminalne-pravo-Ukrainy_Zahalna-chastyna_pidruchnyk_KhNUVS_2020.pdf

5. 6. Топчій В. В. Кримінальне право України. Загальна частина. Навчальний посібник у схемах; Держ. фіскальна служба України, Ун-т ДФС України, Союз юристів України ГО « Всеукраїнська асоціація кримінального права». Вінниця «ТВОРИ», 2019. 344 с. URL: <https://ir.dpu.edu.ua/items/b0356de1-e866-462b-9aef-6af68c75d307>

6. Сухонос В.В. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / В.В. Сухонос, Р.М. Білоконь, В.В.Сухонос (мол.) / за заг. ред. доктора юрид. наук, проф. В.В. Сухоноса. Суми : ПФ "Видавництво "Університетська книга", 2020. - 672 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3bac_pravo/Sukhonos_KrumGpravo.pdf

Додаткова

7. Житний О. О. Темпоральні властивості законодавства України про кримінальну відповідальність (національно-правовий та міжнародно-правовий аспекти регулювання) / Житний О. О. // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Сер.: Право. 2013. Вип. 16. - С. 128- 131. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhIPR_2013_1082_16_33

8. Кримінальне право в умовах глобалізації суспільних процесів: традиції та новації : матеріали міжнар. наук.-практ. круглого столу, м. Харків, 15 трав. 2020 р. / [редкол.: В. Я. Тацій (голов. ред.), Л. М. Демидова (заст. голов. ред.), А. П. Гетьман та ін.]. – Харків : Право. 2020. 776 с. URL: https://ivpz.kh.ua/wp-content/uploads/2020/05/%D0%97%D0%B1%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B2-%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%BC-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE_2020_01062020-1.pdf

9. Сухонос, В.В. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник [Текст] / В.В. Сухонос, Р.М. Білокінь / за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.В. Сухоноса, Суми: Університетська книга, 2018. – 420 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80662>.

10. Шинкарьов Ю.В. Призначення покарання неповнолітнім особам як спеціальна засада призначення покарання. Зб. наук. праць Харківськ. нац. пед. ун-ту імені Г.С. Сковороди. Сер. Право. Х.: Наук. видання. . 2023. Вип. 38. С.54-60. URL: <https://ouci.dntb.gov.ua/en/works/4EjPRpxl/>

11. Шинкарьов Ю.В. Окремі новели кримінального законодавства. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2023. №4 (19). С. 102-107. URL: <http://apie.org.ua/uk/%d0%be%d0%ba%d1%80%d0%b5%d0%bc%d1%96-%d0%bd%d0%be%d0%b2%d0%b5%d0%bb%d0%b8-%d1%81%d1%83%d1%87%d0%b0%d1%81%d0%bd%d0%be%d0%b3%d0%be-%d0%b7%d0%b0%d0%ba%d0%be%d0%bd%d0%be%d0%b4%d0%b0%d0%b2%d1%81%d1%82/>

12. Шинкарьов Ю.В. Щодо проблематики бойового імунітету в сучасному праві України. б. наук. праць Харківськ. нац. пед. ун-ту імені Г.С. Сковороди. Сер. Право. – Х.: Наук. видання. – Вип. 37. – 2023. С.36-43 URL: <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/law/article/view/12455>

13. Шинкарьов Ю.В. Бойовий імунітет: компаративний аналіз. Європейські перспективи. 2022. №3. С.196-199. URL: https://ep.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/EP-2022-3/EP_2022_3.pdf.

Інформаційні ресурси

14. <http://zakon4.rada.gov.ua/> Верховна Рада України. Офіційний сайт (законодавство).

15. Єдиний державний реєстр судових рішень. <https://reyestr.court.gov.ua/>